

Reuerendissimi in Christo patris dñi Leonelli Episco-
pi Cōcordien. Oratio: habita Romę in ecclesia sancti Pe-
tri in funere fe-re. domini Innocētii pape. viii. corā sacro
cetu Reuerendissimoꝝ dñoꝝ Cardinalium & tota curia
die. xxviii. mensis Iulii. Mcccc. xcii. Aplica sede uacāte.

Rursus ad hoc stadium dicendi: a quo iam dudū de-
sueuerā: arescente/ si qua unq̄ in me fuit/ orationis uena:
repēte quodāmodo reuocor patres amplissimi. Nec tam-
pium a me contendentibus officium audeo contradice-
re: ne ingritudinis erga principem meum: qui me pluri-
mū dilexit: nec minus ut palam est ornauit: etiam postq̄
inter hoies esse desuit acculer. Sed unde prę dolore initiū
dicendi faciam nō satis constituo: flere tamen magis li-
bet: q̄ uel laudationem: uel consolationem attingere. Quis
erit queso tam ferreus: quis tam saxeus patres amplissi-
mi: qui nō potius ubertim effundatur in lachrymas: Sū-
mus pontifex Innocentius Octauus discessit a nobis. de-
reliquit nos pontifex mansuetissimus: prudentissimus: in-
tegerimus. Destituta est ecclesia magno in rerum turbi-
ne humano rectore. Quis dabit capiti meo aquam: aut
oculis meis fontem lachrymarum: & cōmunem amissi
tanti pontificis una uobiscum calamitatem plorabo. Sic
filii Israel defunctos Aaron & Moysen. xxx. diebus de-
fleuere: quis utriq̄ successor iā designatus esset a domi-
no. Huic ad regendum populum Iosue: illi ad obeundū
pontificatum Eleazarus. At q̄to magis lugendum est no-
bis: nō tam ob dormientis pontificis: qui tranquillā trās-
latus in requiem nos ancipiti in certamine dereliquit: q̄
miseram uicem nostram: quos undiq̄ tot mala circum-
stant: iminet quotidie xpianis ceruicibus immanissima
Turcoꝝ ferocitas: Sequit adhuc cum potest in catholi-
cos fratres furibunda & armata Hussitarū perfidia: pullu-
lant ubiq̄ aduersus orthodoxā fidem nefandissimi erro-

res. Crescit indies magis peñicax in sacrosanctā Roma
nam ecclesiam uniuersalis ecclesie matricem radicemq;
contumacia. Viget ingēs tam in clero q̄ in populo luxus
Quassatum est intestinis dissidiis beati Petri apostolorū
principis patrimoniū: eminentiores xp̄iani nominis p̄n/
cipes ardentissimis odiis in mutuū nisi celeriter occur
ratur: armatur excidium. Turbatus est ager Romanus:
Vrbs ipsa quotidie cēdibus & rapinis quorundā temeri/
tate cupiditateq; feda: Tanta deniq; (ut Hieremie uer/
bis utar) super contritione uocata est cōtritio: ut ad ipsaz
matrem nostram ecclesiam conuersi cum eodem Hiere
mia merito lamentari ualeamus: Filia Syon magna est
uelut mare cōtritio tua quis medebitur tui? Sumus enim
adhuc incerti quem elegerit dñs Innocētiū locum & apo
stolatum accipere: qui tot tantaq; ingruentiā pericula nō
secus repellere q̄ nubes sol oriens ualeat dissipare. Sed ui
deamus qualem pontificem amiserimus: ut uel succincta
eximiarū eius laudum enumeratione acerbissimo leue/
mur dolore: uel uota nostra nō inferiorem habendi suc/
cessore; Saluatori nostro pandamus. Patria ortus Genua
Ligurum metropoli terra mariq; potentissima: cuius am
plitudinem ad claritatem consequendam nō parum cō/
ferre Themistocles apud Platonem obiicienti sibi Athe/
nas Seriphio non diffitetur: Familia Ciborū uetusta no/
bilitate apud Neapolitanos quoq; sub tomacellorum cō
gnomine insigni. Ex qua & Romanus Pontifex Bonifa
cius eius nominis nonus: & cardinales & episcopi cōplu
res tanq̄ ex equo Troiano prodire: parētibus honestissi
mis. Ex bonis enim (ut idem Plato ait) boni nascunt. Et
bona arbor (ut Saluator noster astipulat) bonos fructus
producit. Aronius siquidem pater equestris ordinis uir
probatissimus: & in regenda Neapoli & in Pretura urba
na quem nunc Senatū appellant administranda mirifice
claruit. Liberalibus q̄primū per gratem licuit a parētibus

traditu
nem n
in die
Quin
uirtut
corpo
gradu
omni
liauit
norm
tem
dilex
non
indu
scen
& a
cten
dor
mo
apta
cun
tres
cen
unic
re st
reru
deri
dina
to: ip
nato
tunas
rat al
suam
deside

traditus disciplinis ad eruditionem magis q̄ ostentatio/
nem profecit. Initiatus ecclesiasticis sacris Romā ueniēs
in clientelam Philippi Cardinalis Bononiensis Nicolai
Quinti primę sedis antistitis germani se cōtulit: qui eius
uirtuti tantum tribuit ut ipsius fidei ac diligentę proprii
corporis ac rerū suarum curā crediderit: & per oēs eum
gradus ad ep̄atum usq; prouexerit. Quo in statu tantam
omnium suauissimis moribus beniuolentiam sibi conci
liauit ut assumptus ad supremam cathedram Sixtus eius
nominis quartus: quem prius ob eius ingenii amenita/
tem dexteritatem atq; modestiam maiorem in modum
dilexerat: in domesticū & datarium: quod est ut nostis
non parue existimationis officium asciuit. In quo ita se
industriū: fidum: uigilantem & integrum gessit: ut cre
scente indies magis magisq; ipsius apud Sixtum gratia
& auctoritate non solum ex Saonen. ecclesia ad Melfi/
cten. translatus: uez etiam secundis Cardinalium crea/
dorum cōmitiis in amplissimū ordinem uestrum sum/
mo omnium cōsensu: nec minori gratulatione fuerit co/
aptatus. Hic mihi in tanta non uulgarium laudum oc/
currentium copia immorandum foret prestantissimi pa
tres ut eas si non exornarem: at saltem aliqua ex parte re
censerem: sed tam stricta temporis angustia premor: ut
unica probataq; sententiā illas ante oculos uestros pone
re statuerim. Neq; enim ut ait ille quisq; aliqñ ad summā
rerum puenit: qui nō prima etate gradibus uirtutis ascen
derit. Expectatis forte patres amplissimi ut qualē se Car/
dinalem habuerit edisseram: sed id ego supuacaneū pu
to: ipsi audistis: ipsi uidistis q̄ crebro quod est optimi Se
natoris in Senatium uentitabat: q̄ graues: q̄ liberas: q̄ oport
unas de rebus magnis & arduis sententias dicebat. Ade
rat assiduus publicis solennitatibus rei diuine & preter
suam quam promptissime obibat. Aliorum quoque
desidentium uicem hilarī & deuota mente supplebat.

Alebat præterea uir ditissime paupertatis multam honestamque familiam tanta moderatione : ut in recta priuate domus gubernatione iuxta scitam diui Apostoli traditionem optimū se uniuersalis ecclesie rectorem futurū demonstrarēt. Præbuit tñ prius maius de se specimen probitatis. Demandatam siquidem turbulentissima pestilentie tempestate legationem Romanā Sixto maximo pontifice cum tota curia Urbem Romā deferente: sancte integre ac etiam pacatissime administrauit. Senensem quoque difficillimis sane temporibus tanta prudentia & magnanimitate gessit: ut ex ea splendidissimam laudem reportauit. Designatus est deinde in Germaniam legatus: cum in cunctis ad ecclesie dignitatem: prosperitatemque spectantibus se obsequentissimū omnī labore postposito summo Pontifici exhiberet. Sed uisum est postea Sixto per inferiorē minore incōmodo rem peragi posse. Hęc summatim per capita percurro patres amplissimi: nec decoro sermone singula narro. cū quia uobis notissima sunt. tum quia nolo uos diutius detinere : ut cōmodius his que in tanta ecclesie necessitate in horas accidunt prospicere ualeatis. Quare ad pontificatum festinat oratio : quo se totantisque meritis dignū reddidisse iudicatis: ad quem uos ipsum propenso studio diuine prouidentie ministri unanimiter euexistis. Cuius si in xpi uicariatu recte administrado imensa preconia exacte pergam referare: haud eadem obseruare propositę breuitatis institutū: & eius uite historiam potius texere: quā epitaphium dicere uiderer. Cuperem nihilominus uehementissime singularem & inauditā: atque ipsi innatā humilitatē: que nō minus in eo iam pontifice quā in omni antea uita excellēter emicuit idoneis exprimere uerbis: cum nihil ut magnus Gregorius est auctor in pontificali ceruice splēdidius fulgeat: quā humilitas. Vidimus ipsum: quod sane rarissimū est: eadē se in pontificatu adcentes humanitate: affabilitate: ac beniu-

gnita
uerat
retur
cogit
gant
& p
unq
est p
nem
dia p
blic
Oē
da:
dele
ziz
reb
luer
loq
stiti
ann
bi in
mar
mop
tos d
ad q
nia n
ctor
bera
tifica
uit an
ctile
rauit
tissim
quiuit

gnitate suscipere: qua & epus & Cardinalis antea cōsue/
uerat: ut idem semper: seruato tamen decoro fuisse uide/
retur: nec imutati in eo mores: sed aucta tantum dignitas
cognosceretur. Quanta uero sermonis dulcedine & ele/
gantia: q̄ta perspicacia atq; memoria: q̄ aptis rationibus
& postulata colligeret: & petentibus responderet nemo
unq̄ sine admiratione potuit audire. obseruabat illud qd̄
est principis proprium: ut siue concedendo: siue negādo
neminem a se tristem dimitteret. Quis aut̄ tanta facun/
dia p̄ditus: qui magnificas ac salutare ipsius de Repu/
blica cogitationes apposito ualeat explicare sermone:
Oēm curā mentemq; ac diligētiam ad subditoꝝ cōmo/
da: ad tuendā dignitatē ecclē: & ecōtra ipsā: rebelliones
delendas: ac religionem: habito iam maximis laboribus
zizimo sultano propagandam conuerterat. Quibus in
rebus cum mea q̄ulacunq; sit opera sicut nostis uti uo/
luerit: multa mihi de his septennero illum sapiētissime
loquentem audiuisse nequeo reticere. Constatissimus iu/
stitiē cultor: pacis studiosissimus amator: & exuberātis
annonē uigilantissimus ordinator: sedatis honorifice si/
bi ingruentibus bellis: peculiare ecclē: & Ro/
manos imprimis q̄felicissimos exoptauit. Exultauit sum/
mopere cum ad maiores dignitates uiros extulit erudi/
tos & probos. Erat enim ipsi uera insita bonitas que illū
ad quascunq; optimas actiones propensissimū super om/
nia reddebat. Fuit propterea in pauperes misericors: affi/
ctorum non minus consolator: q̄ principum susceptor li/
beralis: & dei ac sanctorū eius piissimus uenerator. Pon/
tificale palatium miro sumptuosissimoq; opere exorna/
uit amplificauitq;: & multiplici preciosissimaq; suppel/
ctile tā diuinis q̄ domesticis usibus apta largissime deco/
rauit. Visitatus a dño pluribus lōgisq; morbis: quos patie/
tissime tolerauit: multa sancta & utilia cogitata pficere ne/
quiuit. Adueniente demū diuinę uocatōis hora sumptis

ex'ritu Christiano deuotissimo animo salutaribus sacra-
mentis intrepide adeo spiritum reddidit creatori: ut secu-
rus de imarcessibili gloria uideretur (sicut erat) celestem
uitam cum morte comutare. Ecce qualem quantumq; pō-
tificem amisimus patres amplissimi. Ideo planctus ma-
gnus est in ecclesia: quam uos facile consolari poteritis: si
proprio affectu: si ambitu: si impressione (ut speramus)
eliminatis diuinę cooperatores uoluntatis: nil nisi de san-
ctimonia doctrina & rez peritia fulgente pontifice deli-
gendo cogitaueritis. Sunt enī totius ecclesię in uos oculi
coniecti patres optimi. Date illi pōtificem: qui solo boni
nominis odore cūctos post se fideles populos ad salutē
trahere queat. Sicut enim (ut est in legibus Cicerōis) cu-
piditatibus principū & uitis solet infici tota ciuitas. Sic
emendari & corripi continētia: Nā qualiscunq; mutatio
morum in principibus extiterit: eadem & in populo se-
quetur. Planeq; uerissimū est illud: Principes plus exem-
plo q̄ peccato nocere. Optimus itaq; constituendus est
princeps: quem facile cognoscetis: si Platonem audiueri-
tis. qui eum deligendum putat: qui singulis semper etati-
bus probatus fuit: & imaculatum se prestinit: ac perseue-
ranter id agere studuit quod reip. conducere arbitaret:
aliter quasi ex diuino oraculo censet remp. periturā. Ea-
dem ferme sententia uos instruit beatissimus Leo ponti-
fex: ut illum eligatis: cuius omnis etas a puerilibus exor-
diis usq; ad perfectiores annos per discipline stipendia
ecclesiastice cucurrerit: cuiq; testimonium prebeat prior
uita: quia non potest de eius proeuectione dubitari: cui p̄
laboribus multis. pro moribus castis. pro actiōibus stre-
nuis celsioris loci premiū debetur. Exhorreatis terribilē
illam domini uocem patres amplissimi: ne unq; de uobis
exclamet. Fecerunt sibi Regem & non per me: principē
& non per consilium meum. Consilium autem domini
est (si Hieronymo credimus) ut qui prestantior est ex

omni
emin
sacer
mitta
ambi
& tun
stris:
quin
ponti
iteru
rebit
est b

omnibus. qui doctior. qui sanctior. qui in omni uirtute
eminentior. Ille pure sincereque sine ambitu ad summum
sacerdotium eligatur. Recordamini (ut reliqua preter/
mittam) quod Abimelech qui Israelitici populi principatum
ambiuit & modico tempore turbulentissime imperauit.
& turpi tandem cede uitam finiuit. Infigite cordibus ue/
stris: ut breui clausula uniuersa comprehendam. Et exe/
quimini sacros Canones uobis notissimos de Romani
pontificis & aliorum presulum electione conscriptos. Et
iterum sub expectato successore nouo proculdubio flo/
rebit ecclesia prestante domino nostro Iesu Christo qui
est benedictus in secula seculorum Amen.

Hain x 4965

omnibus qui dicitur qui dicitur qui dicitur
 cunctis illi que dicitur qui dicitur qui dicitur
 factorem legem. R. cordam. R. cordam. R. cordam
 mitem de Amaloch qui dicitur qui dicitur
 amplit de mo dco tempore in dicitur qui dicitur
 de supi tadem ex de m. in dicitur qui dicitur
 fisa in pteu chullis unata conorcordam. R. cordam
 panteu lator. C. anoz. opoz. no. lator. R. cordam
 panteu de alioru pteu dicitur conorcordam
 terna sup expecto factore non pteu dicitur
 rbit ecclia pteu dicitur no. lator. R. cordam
 es dicitur in factu dicitur. Amen.

N do f
 qu
 ma
 tare
 Inex
 roze
 diem
 poll
 diu
 vide
 filia
 que
 nera
 patro
 mi p
 tes B
 perat
 cum q
 co no
 fession
 domin
 quem
 sustule